

Santiago

Mamabuinore coyuiyebu Santiago básu ñi toivacaiye báquede paperayocare doce paiyajuboacavu Israecavu Jesúre ju aipõevare, ne joborõare jocarĩ dajocavuvu básavure, curãjivure apenoa joborõai. Santiago básu judíovacavu barejaquémavu. Jesucristoi yócu barejaquémavu. Majidivuvu ne dápiayere, toivacarejaquemavu diyocare ãniujva báquede 40-60 d.C. Aru apenvu ne dápiayere Santiago básu toivacarejaquemavu diyocare caiyoca areyoca Majeracu Jãmenijicui yávaiye mamaene coyutucubo jívai curiyoca jipocai ãniujva báquede 40-50 d.C.

Diyocaque napicõjenejaquemavu ina judíova Jesúre ju aipõevare ne ñájiyede (1:2-4, 12-18). Aru coyurejaquemavu Jesúre ju aipõevare aipe ðaiye jaũrõre (1:5-11, 19-27, 2:14-26, 3:13-18, 5:7-20) aru aipe ðaiye jaubenore (2:1-13, 3:1-12, 4:1-17, 5:1-6).

Santiago ñi meaicõjeino Jesúre ju aipõevare

(Mt 13.55; Mr 6.3; Hch 15.13; Gá 1.19; 1 P 1.1)

¹ Yu, Santiago, toivacavuvu mujare. Majeracu Jãmenijicare aru maje jabocu Jesucristore máre memecayubu yu. Meaicõjeivuvu mujare, jívure, doce paiyajuboacavu Israecavure, muje joborõare jocarĩ dajocavuvu básavure, curãjivure apenoa joborõai.

Põevare Jãmenijicui majiéde ñi jino

(Mt 7.7-11; Jn 16.23-24; Stg 3.13-17; 1 P 1.24-25)

² Maja, jívu, torojjarã maja maje ũmei maje ñájiyede arejĩe ãmeque. ³ Que baru coreóvaivubu maja ñájiyu baru dajocabevuva maje ju aiye de Jesucristore, p̄eno baju parinajiyere maje ñájiyede. Que teni jãri corevaivubu maja maje ju aiye de. ⁴ Me parijara maje ñájiyede, curãjiyu meara mataiye yóre Jūmenijicui urõre aru ye jaubequiyepe aivu m̄jare Jūmenijicui jãinore.

⁵ Apes̄u majacas̄u majibes̄u baru aipe ðaiye jaurõre úre, jēniajas̄u Jūmenijic̄uque ũi cadatequiyepe ayu úre. Aru Jūmenijic̄u majide ðac̄uyume úre aipe ðaiye jaurõre. Que baru cadateiyabi p̄evare jec̄ubec̄uva aru jarabec̄uva náre, ne jēniaiye boje úre. ⁶ Ũbenita ñai jēniañure, “Jãve yure cadatec̄uyume Jūmenijic̄u. Ðac̄ac̄uyume ji jēniainore úque”, arĩ d̄ariaye jāvu, ũi ju aipe boje Jūmenijic̄ure, “Jūmenijic̄u cadatequiijich̄ubi yure”, abec̄uva. Yóre p̄caiboa n̄ariyepe ũmev̄uque, nopedeca ñai p̄esc̄ube arĩ d̄ariayu apen̄uma “Majiyu yu Jūmenijic̄u cadatec̄uyure yure”, aru apen̄uma “Majibev̄u yu Jūmenijic̄u ũi cadatedu yure”, arĩ d̄ariayu. Ũ nóre d̄ariayu c̄uináro ũi d̄ariaino, Jūmenijic̄u úre majide ðac̄uyure, ye d̄ariabebi ũ. Que baru p̄caiboarebu ũi d̄ariaye. ⁷ Ñai p̄esc̄u nóre d̄ariayu ũi jēniaiyede Jūmenijic̄uque, maje jaboc̄u Jūmenijic̄u ðac̄abec̄ube úre yóre ũi jēniainore. ⁸ Ñai p̄esc̄u nóre d̄ariayu p̄caũmea cubi. Que baru coreóvaino ãmev̄u aipe ðaiye jaurõre úre cain̄uma.

⁹ Jesúre ju ayu c̄ve c̄vabec̄u, apen̄u ne soyim̄u, “c̄maje ãrojas̄u aru bojec̄ubec̄u”, bojec̄ubi

Jāmenijicai jāinore. Que baru torojajacurī ũ ũi ũmei. ¹⁰ Ūbenita Jesúre j̄a air̄ões̄a c̄ave c̄avac̄a torojajacurī ũi ũmei coreõvaȳa ũi c̄ave bojec̄abede Jāmenijicai jāinore. Ūi baju c̄iiquiyebu yópe cón̄ua c̄iipe. ¹¹ Avia ũi cõari, bõrĩ, popovaibi cõriäre. Que teni cón̄ua poporĩ, t̄arĩ yaiyebu. Nopedeca ñai c̄ave c̄avac̄a b̄ijac̄aȳme, ũi vorĩ earĩduyepedeca p̄eno baju c̄avede. Que baru yópe cón̄ua b̄ijaiyere cõriäre, nopedeca ũi c̄ave b̄ijaquiyebu c̄ave c̄avac̄ure.

*Maje ñájiye aru ãmeno ðaiȳe
(1 P 1.23)*

¹² Torojubi ũi ũmei ñai p̄ões̄a nariñ̄a caiye iye ũi ñájiyede. Ūi ñájiniburu yóboi dajocabes̄ava ũi j̄a aiye de Jesucristore, Jāmenijic̄a bojedac̄aȳme ũre me. C̄avare ðac̄aȳme ũre j̄arav̄a c̄iměj̄arav̄a baquinóre. Que ðac̄aȳme yópe “Ðac̄ac̄aȳmu ȳa t̄ujare”, ũi aiye báquepedeca ina uriv̄are ũre. ¹³ Ác̄a p̄ões̄a ãmeno ðaiyede dáriaȳa b̄ác̄a, yópe arĩdurĩ, “Jāmenijic̄a j̄jovaibi ȳare”, abejacurĩ. Jāmenijic̄a j̄jovaim̄a ãmemi, ðac̄aȳa ãmenore. Aru Jāmenijic̄a ye j̄jovabebi p̄ões̄ure, ũi ðaquiyere aȳa ãmenore. ¹⁴ Quénora ác̄a p̄ões̄a j̄jovaim̄a ðac̄aȳa ãmenore, ũi baju j̄jovaibi. Ūi baju ãmeina ðaiyede ðainomu ũre yópe moac̄a ũi jāiyere c̄u piaváinore, aru no yóboi nore ũi vorĩ n̄iipe, p̄ões̄a ũi jajovarĩ boaquiyere aiye ũre. ¹⁵ Aru yópe j̄æðoarĩburu yóboi j̄æðoc̄are p̄õeteiye j̄aépe, aru ũi bacurĩburu yóboi ũre yaiye j̄aépe, nopedeca p̄ões̄a ũi dápiarĩburu yóboi ãmenore ãmeina teibi,

aru ãmeina teniburu yóboi coatecuyame ñi baju Jūmenijicure jaruvarĩ.

¹⁶ Maja, jívu, ji umara, járiajarã. Maje bajumia aperecure jujovaicōjemejara. Dáriabejarã ubenina Jūmenijicu ñayure mje ãmeno ñaiyede.

¹⁷ Quéhora me matiyede ñayube Jūmenijicu. Caiye méne aru jaubede máre maje cavaede jacoruiubu maja cavarō mearo Jūmenijicui curōre jocarĩ, majeracu Jūmenijicui jíyede majare. Jūmenijicu cuedarejaquemavu ina cavarōcavu miadáre ñaivure. Aru nácapūravu oatuvaivu buojadama aru bótainore ñadama. Ubenita Jūmenijicucapūravu ye oatuvabebi ñ. Cainumua cūináturu cubi. Aru ñi yávaiyede máre oatuvabebi cainumua. ¹⁸ Jūmenijicurecabe cure ñayu majare arué mamaeva yóre ñi urōre ñi yávaiye jáveque. Que teni yóre jēidua mama jūaidua pñeno mearure, nopedeca maja máre Jūmenijicui pñeva mama curiubu aru mearamu máre caivu ñi cuedaimara pñeno.

Ju aiye Jūmenijicure jáve

¹⁹ Maja, jívu, ji umara, coreóvajarã iyede: Caivu pñeva yuá járiajarãri me. Ubenita ñuibareca yávarĩ bújarãri me dáriari adaivu ne yávaiyede. Aru ñuibareca jarajarãri. ²⁰ Põecu jarayvu baru, mearore ñayu buojabebi yóre Jūmenijicui urōre.

²¹ Que baru dajocajarã caiye ãmeina teiyede mujare jaruvarĩ. Aru ñabejarã ãmenore. Meara pñevare ju ajarã iye yávaiyede jávene, iye coiye báquede mje ũmei yóre oteiye coiyepe joborõi. Iye yávaiye parué boje, meadaimara marajáramu mja.

22 Æbenita j̄jovabejarã m̄je baju. Ina j̄riaiiv̄u iye yávaiyede j̄vene quéda, ðabev̄va yópe iye ne bueiye báquepe, j̄jovadama ne baju. Que baru ðajarã m̄ja yópe m̄je bueiye báquepe iye yávaiyede j̄vene. 23 Ñai j̄riaȳu diede quéda, ðabev̄va yópe ñi bueiye báquepe, úrecabe ñai p̄oc̄u j̄ñ̄pe páȳu ñi jivare jivar̄que. 24 Aru ñi j̄riburu yóboi, c̄iná copedini n̄ri jivarare jocarĩ ãrumetec̄ȳme ñi j̄ino mácarõre. Nopedeca c̄inác̄u j̄ñ̄me ðabev̄va aru ap̄ec̄u j̄riaȳube ðabev̄va. Ne ðabe boje, ãrumetedama c̄inác̄u ñi j̄ino mácarõre aru ap̄ec̄u ñi j̄riaino mácarõre. Que teni c̄inác̄u ñi j̄ino mácarõ aru ap̄ec̄u ñi j̄riaino mácarõ bojec̄ubev̄ náre. 25 Æbenita ñai me dáriarĩ buede n̄ñ̄ J̄menijic̄u ðaicõjeiyede aru ãrumetebec̄u ñi j̄riaino mácarõre diede, quénora ðaȳu yópe ñi bueiye báquepe, úrecabe toroj̄uc̄u bac̄ȳú ñi ùmei ñi j̄ aiyeque diede. Aru J̄menijic̄u ðaicõjeiye métamu aru jaubebu. Que baru ñai p̄oc̄u ñi ðaiȳe boje diede cõjeim̄pe ãmemi.

26 Ác̄u p̄oc̄u dáriaȳu baru ñi baju j̄ aȳu J̄menijic̄ure me, ðbenita ãmeina yávaicõjeñ̄u maru ñi baju, úrecabe j̄jovaȳu ñi baju. Úrecabe ðbenina j̄ arĩduȳu J̄menijic̄ure. 27 Æbenita ñai j̄ aȳu J̄menijic̄ure j̄ve, aru meac̄u, aru ãmeina tebec̄u majepac̄u J̄menijic̄u ñi j̄inore, úrecabe cadateȳu ina t̄umarare aru ina nomiópevare máre. Aru úvacari ðabebi ãmenore yópe ij̄rav̄cav̄u J̄menijic̄ure j̄ abev̄u ne ðaiyepe.

*Jãmejara apevu pðevare me apevu pñeno
(Mt 5.21, 27; 19.19)*

¹ Maja, jívũ, maje jabocu meacu baju Jesucristore ju aivu, jãmejara apevu pðevare me apevu pñeno. ²⁻³ Ecoyu baru mje cójijiñami cñinácu ãmũ cãve cãvacũ, ãmuyo adaitarabũa úruque aru meacaje cuitótecajede máre doyu, aru ecoyu baru mje cójijiñami apescu ãmũ máre, cãve cãvabescu, cõmaje ãrojacu, aru meamecaje javecacaje cuitótecajede doyu, ne ecoiyede, maja me jãri ñai cãve cãvacũre aivu baru úre, “Dobajacu mũ yo dobarõ mearore”, ãbenita ãme jãri ñai cãve cãvabescu aivu baru úre, “Nújacu mũ nore o dobajacu joborõi ji cãboba yebai”, mje nóre ðaru, meamejebu no. ⁴ Que ðaivu baru, mjavacari pãcaũmea cãvũ. Apevũre jãivu baru me baju apevu pñeno, beoivũbu apevu bojecãrivũre mje jãru aru jarũvaivũbu apevu bojecãbevũre mje jãru. Que dáriaru, ãmenotamu.

⁵ Maja, jívũ, ji mũmara, járiajarã. Javede Jũmenijicu beorejaquemavu ina ijãravãcãvũ cõmaje ãrojarivũ cãve cãvabevũre, ne ju arãjiyere ayũ úre cãve cãvarivũre bãrãjivũ ne Jũmenijicui jaboteinocãvũ bae boje yóre ãi aiye báquepedeca. Jũmenijicu “Mearo ðacacũyũmu yũ mjure”, arejaquemavu ina urivũre úre jãve. ⁶ Õbenita mjavacãpũravũ cãyoje ðaivũbu ina cãve cãvabevũre. Ina cãve cãvarivũrecãbu ñãjine ðaivũ mjure. Nárecãbu jabũboivũ mjure jabova ne ãmeina teivũre jẽniari jãĩñami. ⁷ Mjavacari “Jesucristo jinamu maja”, aivũbu, mje ju aiye báque boje úre. Õbenita nárecãbu ãmeina yávaivu Jesucristore, mje pueðaimũre.

8 Jūmenijicū toivaicōjēnejaquemavū ũi yávaiyede ũi đaicōjeino mácarō p̄eno pararō cōjeinore, yópe arī: “Ŭjacū mícure yópe mī ĩepe mī baju”, arī toivaicōjēnejaquemavū. M̄ja đaiṽ baru jāve yópe yo cōjeinore, mearo đaiṽbu m̄ja. 9 Ŭbenita m̄ja jāiv̄ baru areṽ p̄evare me areṽ p̄eno, ye jec̄beṽ caiv̄re cūináturara. Que teni āmeno đaiṽbu m̄ja, m̄je j̄ abe boje Jūmenijic̄i đaicōjeiye báquede aru m̄je vainí t̄iye boje diede. 10 P̄esc̄u j̄ arī đaiȳr̄duȳ baru Jūmenijic̄i đaicōjeiye mat̄iyede, ũbenita quéno cūinájino cōjeinore đabec̄u baru, boropateibi ũ Jūmenijic̄i jāinore ũi j̄ abeni, vainí t̄j̄roere caiye diede. 11 Jūmenijic̄u vacari “C̄bejarā areṽque m̄jemareb̄c̄vare jar̄varī”, arejaquemavū. Aru ũ máre “Boarī jar̄vabejarā p̄evare”, arejaquemavū. Que baru m̄ja c̄beṽ baru areṽque m̄jemareb̄c̄vare jar̄varī, ũbenita boarī jar̄vaiv̄ baru p̄evare, m̄jarecabu j̄ abeni, vainí t̄iv̄ Jūmenijic̄i đaicōjeiyede. 12 M̄ja coreóvaiv̄bu Jūmenijic̄u jāri coȳc̄ȳre méne o āmene m̄je đaiyede. J̄c̄ȳme aipe ārojaene diede, yópe ũi đaicōjeiye me, aru ye jābe, aru b̄oimarare đabepe máre. Que baru me yávajarā aru me đajarā máre yópe Jūmenijic̄i ĩr̄pe. 13 Jūmenijic̄u c̄m̄je āroje jāmec̄u űájine đac̄ȳme űai p̄esc̄u c̄m̄je āroje jāmec̄ure ũ j̄ic̄ure. Ŭbenita jid̄é jābequiyebu ina c̄m̄je āroje jāiv̄re areṽre Jūmenijic̄i űájiovaquij̄arav̄ baquinói p̄evare, ne āmeina teiye boje.

*P̄eva ne đaiye me bojesc̄r̄o ne yávaiye p̄eno
(Ro 4.3)*

14 M̄ja, j̄iv̄u, j̄ápijarã. Ñai p̄õecu soȳuȳu “J̄u aiv̄u ȳu Jesucristore”, ùbenita mearore ðabec̄vacari, ùbenina soȳarĩduibi ù j̄u aȳre. Ye baju ãmev̄u no j̄u aino j̄ãve ãmeno. P̄õecu ùi j̄u aino nóre painoque mead̄aim̄u mac̄uȳú b̄uojabebi. 15-16 C̄uinác̄u m̄jacac̄u o c̄uináco m̄jacaco c̄vabedu cuitótecajede aru ãiyede máre, aru náre “Me n̄jara m̄ja. C̄umajara m̄ja me aru me javatejarã máre” m̄je aru, ùbenita m̄javacari ye j̄bedu náre ne doiyeva aru ne ãiyeva máre, meamejebu no. Ye baju ãmev̄u m̄je que ðaiye. 17 Quédecabu ñai p̄õecu aȳu “J̄u aiv̄u ȳu Jesucristore”, ùbenita mearore ðabec̄va. Ñai j̄u aȳu j̄ãve ãmemei.

18 Aru ap̄ecu ùi aru: “M̄u j̄u aȳubu Jesucristore aru ȳu mearore ðaȳubu”, yóre arĩ, soȳjebu ȳu: “J̄ãdovajac̄u ȳre mi j̄u aiyede Jesucristore mearore ðaiye c̄vabec̄va. Aru ȳúcap̄urav̄u j̄ãdovaquijiv̄u m̄re ji j̄u aiyede úre ji mearore ðaiyeque”. Que ajebu ȳu. 19 M̄u coreóvaȳubu J̄umenijic̄u c̄uinác̄ura c̄s̄re. Mearotamu no mi coreóvaino. Abujuva máre coreóvadama J̄umenijic̄u c̄uinác̄ura c̄s̄re. Aru úre jid̄riv̄u bidiyama na. Ùbenita ne coreóvaiyede úre cadatebev̄u náre.

20 M̄u, ãr̄m̄ecu, j̄ãdovaquijiv̄u m̄re p̄õecu ùi j̄u aiyede mearore ðabec̄va j̄u aiye j̄ãve ãmene aru cadatebede úre. 21 J̄umenijic̄u j̄ãrejaquemav̄u majeñecu mác̄re, Abraham mác̄re, boropatebec̄re, ùi b̄uoye báquede mamac̄re, Isaac bác̄re, ùi boarĩ, juarĩ jícaquiyere aȳu úre J̄umenijic̄re, yóre J̄umenijic̄u ðaicõjeino mácarõpedeca úre. 22 Que teni coreóvaȳubu m̄u

Abraham mácuí jáđovaiye báquede ñi jũ aiye báque Jũmenijicũre jávene ñi ðaiye báqueque. Aru ñi ðaiye báqueque jáđovarejaquemavũ ñi jũ aiye báque ye jaũbede. ²³ Que teni vaidéjaquemavũ yópe Jũmenijicũ aiye báquepedeca. Abraham mácurã Jũmenijicũ toivaicõjenejaquemavũ ñi yávaiyede, yópe arĩ: “Abraham jũ arejaquemavũ Jũmenijicũ ‘Yópe ðacũyũmu’, ñi aiye báquede úre. Que baru Jũmenijicũ coyũrejaquemavũ úre, ‘Boropatebecũbu mũ ji jáĩnore’ ”, arĩ toivaicõjenejaquemavũ. Aru Abraham mácu, “Jũmenijicũ yóvaimũme”, ne aimũ marejaquémavũ.

²⁴ Que baru coreóvaivũbu mũja Jũmenijicũ coyũyũre, “Boropatebevũ mũja ji jáĩnore”, ina pðeva mearore ðaivũre. Ubenita pðecu quénora coyũyũ baru “Jũ aivũ yũ Jũmenijicũre”, jaivũ úre Jũmenijicũ jáĩnova. ²⁵ Quédecabe ico nomió máco, õi baju bojedado ãmũvare ãmenore ðado báco náque, õi ãmiá Rahab. Jũmenijicũ járejaquemavũ õ mácore boropatebecope õi ðaiye báqueque. Õ máco corũ etarejaquemavũ ina Josué básũ jaroimara mácavũre. Aru cadatedejaquemavũ na mácavũre máre, ne dupini nũrajiyepe ađo õi jáđovaiye báquede na mácavũre apema, ne dupini nũima mácarõre. ²⁶ Que baru yópe pðecu ãme cũbecũ, yaiyú básũre, popedeca ñai pðecu mearo ðabecu jũ ayũ Jũmenijicũre jáve ãmemi. Cadatebebi ã. Aru ñi jũ aiye bojecũbevũ.

3

Maje jemedo yávaino

¹ Maja, jívu, járiajará. Maja, bueipõeva, bueivũ arevũre Jãmenijicũ yávaiyede ãi toivaicõjeiye báquede maje buedu jáve ãmene, Jãmenijicũ ñájine ðacũyũme majare arevũ rueno baju. Que baru obedivũ mujacavũre bueiye jaubevũ arevũre. ² Caivũ maja vainí turĩ ãmeno ðaivũbu obedinũmũ. Põescu cũcũ baru vainí turĩ ãmeno ðabescu cainũmũ ãi yávaiyeque, ñai põescu meascũ baju bájebu. Eĩ baju me matũiyeda ðaicõjejebu. ³ Quĩjiyo cõjeiyo tãuyore epeivũbu maja caballore ãi jjecamui, nuicõjenajivũ úre cõjeimeaque ãri maje nuivyũrõ. Que teni ju are ðaivũbu úre aru ãi baju me matũiyeda ðaicõjeivũbu maja. ⁴ Quédecabu jiaðocũ uracũque. Uracũ bajubu. Aru ũmevũ parũrõ copũ jaruivũ. Ubenita jipocateipõescu nuicõjeimi dicũre quĩjive jarũvaiveque ãri ãi nuivyũrõ. ⁵ Quédecabu maje jemedoque. Quĩjinomu maje jemedo. Ubenita maje quĩjie yávaiyeque urarõ ðaivũbu maja. Nopedeca quĩjino toaque macarõ urarõ éiyavũ. ⁶ Aru maje jemedo toapebu. Yópe toa éiyepe caino macarõre, nopedeca maje jemedo ãmedaivũ maje baju matũiyede. Aru ñai abujuvai jabocũvacari iye ãmeina ðaiye ðare ðayũbe. Maje yávaiyeque ãmeina ðaivũbu aru ñájine ðaivũbu máre yópe abujuvai cãrõ, toabo cũimébo, ãmeina ðaiyepe aru ñájine ðaiyepe máre.

⁷ Maja, põeva, ðaicõjeni bũojaiivũbu caiyajuboa ãimayajuboacavũre: macarõcavũ jjecãrivũre, aru mĩjinare, papeivũre, aru jiacavũre máre. ⁸ Ubenita põescu cũbebi ðaicõjeni bũojayũ ãi jemedore. ãmeina yávaiyede ðajocarĩ majibevũ

maja. Yópe ãda jĩmaque ãi ijetede ðaiyepe ãi cũiyede, nopedeca maja máre ijié ðaivũbu maje yávaiyeque. ⁹ Maje jemedoque mearore jívũbu majepacũ Jũmenijicũre. Aru no jemedomiareca ãmeina yávaiivũbu maja pðevare, ina Jũmenijicũi cũedaimara mácavũre úpe paivũre. ¹⁰ Cũinácamu jijecamuque yávaiivũbu méne aru ãmene máre. Mũja, jívũ, que ðaru meamevũ. ¹¹ Macajia cubevũ oco me aru oco jũme máre pĩapóri cũináturara. ¹² Aru mũja, jívũ, higuercũre olivoruã jẽiye bũojabevũ. Aru úyaimure máre higuercaruã jẽiye bũojabevũ. Quédeca oco yuquiraque aru oco me etarĩ bũojabevũ cũináro oco pĩapóinore jocarĩ.

Majie jãve
(Stg 1.5)

¹³ Mũjacacũ apescũ cũcũ baru majicũ aru jápiarĩ eayũ, jáðovajacurĩ ãi majiéde aru ãi jápiarĩ eaiyede ãi mearo ðaiyeque, “¿Meacũ bárica yũ apevũ pũeno?” arĩ dáriabecũva. ¹⁴ Ubenita mũjacacũ apescũ cũcũ baru ãmei jorojĩũ ãi ũmei aru cadateiyũcũ ãi baju apevũ pũeno, “Me majivũ yũ”, borocũeque arĩ dáriabejacurĩ. Úpe páyube ubenina ayũ, jávene majibecũ. ¹⁵ Uĩ majié jãve ãnevũ. Jũmenijicũi jíye ãnevũ. Quépora iye majié ijãravũquebu. Aru pðeva ne urðpe yópe ãimara dáriabevũpebu. Aru abujuvai dáriaiyequebu máre. ¹⁶ Pðeva jorojĩvũ baru aru cadateiyũrivũ baru ne baju apevũ pũeno, cãrijovadama ne bajumia aru ðadama caino ãmenore máre. ¹⁷ Ubenita Jũmenijicũ majide ðayũbe pðevare majié jãveque. Mamaramũre ina pðeva majidivũ me Jũmenijicũ jiede caino mearo ðaivũbu. Aru cãrijimene

đaiνϑbu. Cadateivϑbu areνϑre. Jijecϑbevϑva cϑrivϑbu areνϑque. Cōmaje āroje jāivϑbu areνϑre. Puedaiνϑbu areνϑre. Jāivϑbu caiνϑre cūinātϑrϑra, jāmevϑva areνϑre me areνϑ ϑeno. Ρϑcaūmea cϑbevϑbu. Aru mearore đaiνϑbu. Québu ina ϑōeva majidivϑ Jāmenijicϑi majiéque. ¹⁸ Na cārijimene đaiνϑbu caiνϑ areνϑque, cϑrājivϑ đaiνϑ me.

4

Maje yóvaiye ijāravϑcavϑque jaϑbevϑ majare (Mt 6.24; 23.12; Lc 16.13; 1 P 5.5-6)

¹ ¿Aipe teni boaivϑba mϑja mϑje baju? Aru, ¿aipe teni đđamateivϑba mϑja mϑje baju? Mϑje āmeina đaiyϑe yóre maucϑvaerebu mϑje dāriaiyeque. ² Mϑja ϑrivϑ baru arejēene aru eabevϑ baru diede, boarī jarϑvaiyϑrivϑbu ϑōevare, cϑvarīdurājivϑ diede. Aru mϑja āujivϑ baru arejēene aru cϑvarivϑ bϑojabevϑ baru diede, maucϑvarī boaivϑbu, cϑvarīdurājivϑ diede. Mϑja cϑvabevϑtamu, mϑje jēniame boje Jāmenijicϑque. ³ Mϑje jēniariduiyede Jāmenijicϑque, jēniariduiνϑbu yóre jaϑbenope mϑjare mϑje dāriaiye āmeque. Quéda jēniariduiνϑbu Jāmenijicϑque, cojϑquiyepe aivϑ mϑje āmeina đaiyϑede. Que baru mϑja jacorϑbenamu mϑje jēniariduiye báquede. ⁴ Āmena bajutamu mϑja. Jāmenijicϑre jarϑvarī dajocaiyϑrivϑbu mϑja yóre nomió āmecoi dajocaiyepe jimarϑpacϑre jarϑvarī. Ina yóvaivϑ ijāravϑcavϑre ne āmeina teiyeque yóre ne baju ϑrōre maucϑvarivϑbu Jāmenijicϑre. ¿Coreóvabenarϑ mϑja diede? Jāve mϑja me coreóvaivϑbu diede. Que baru ácϑ ϑōecϑ

yóvaiyꝯꝰ ijāravꝯꝰcavꝯre ne āmeina teiyeque yópe ne baju ꝯꝰꝰꝰꝰ, úrecabe maucꝯꝰvacꝯ Jūmenijicꝯre.

⁵ ¿Dáriaiyvꝯꝰ mꝯja Jūmenijicꝯi toivaicōjeiye báquede ũi yávaiyede ꝯbenina? ¡Que āmevꝯ! Yópe arī, toivaicōjenejaquemavꝯ ũ: “Jūmenijicꝯ cꝯedabedejaquemavꝯ ꝰðeva jorojīnajivꝯre. Maje ũmene Jūmenijicꝯi epeiye báquede majare, maucꝯꝰvare đabevꝯ arevꝯre”, arī toivaicōjenejaquemavꝯ. ⁶ Aru Jūmenijicꝯ ꝰꝯeno baju cađateibi majare ũi me boje. Que baru yópe arī, Jūmenijicꝯ toivaicōjenejaquemavꝯ ũi yávaiyede: “Jūmenijicꝯ maucꝯꝰvaibi ina ‘¿Meara márica arevꝯ ꝰꝯeno?’ aivꝯre. Ũbenita ũi me boje cađateibi ina ‘Arevꝯ cāchinotamu maja’, aivꝯre”, arī toivaicōjenejaquemavꝯ.

⁷ Jꝯ ajarā mꝯja Jūmenijicꝯre, mꝯje đarājiyere aivꝯ yópe ũi ꝯꝰꝰꝰꝰ. Maucꝯꝰvajarā ñai abujuvai jabocꝯre, mꝯje đabenajiyere aivꝯ yópe ũi ꝯꝰꝰꝰꝰ. Aru que đaru, ũ dupinī ꝰꝯꝯꝯꝯme mꝯjare jocarī. ⁸ ꝰꝯeno baju coreóvaiyvꝯjarā Jūmenijicꝯre. Aru que đaru, Jūmenijicꝯ mꝯjare coreóvare đacꝯꝯꝯme úre. Mꝯja, āmeina teivꝯ, đajocajarā mꝯje āmeina teiyede. Mꝯja, ꝰꝯcaŭmea cꝯrivꝯ, oatꝯvajarā mꝯje dáriaiyede, mꝯje ꝯede cūinárora Jūmenijicꝯre aru ijāravꝯquede máre. ⁹ Mꝯje que dáriaiye boje, ñájijara, ojarā, aru chīojara mꝯja. Yꝯrivꝯ baru, đajocajarā mꝯje yꝯriyede aru ojarā. Aru torojꝯrivꝯ baru, đajocajarā mꝯje torojꝯede aru chīojara. ¹⁰ Que baru, “Arevꝯ cāchinotamu yꝯ”, ajarā mꝯja Jūmenijicꝯre, ũi cađatequiyepe aivꝯ mꝯjare ũi ꝰꝯꝯéque. Que teni Jūmenijicꝯ mearore jícꝯꝯꝯme mꝯjare.

Coym̄iye jaμβev̄u majare apev̄ure ne đaiyede

¹¹ M̄ja, jívu, yávabejarã āmenore caiv̄u ne járiaiyede apev̄ui borore. Ñai coȳuȳu āmenore ũ jícuí borore aru “Āmeina teiv̄u m̄u” aȳu ũre, ũrecabe yávaȳu āmenore J̄menijicui đaicōjeiyede. Ñai que aȳu, “Āmetamu J̄menijicui đaicōjeiye”, aȳube. M̄ja yávaīv̄u baru āmenore J̄menijicui đaicōjeiyede, m̄ja ja abev̄u diede. Qué Nora m̄ja đaīv̄ubu yópe m̄je baju ɯrōpe. ¹² Ūbenita J̄menijicu cūinác̄urabe đaicōjeñ̄u majare. Aru J̄menijicu cūinác̄urabe coȳuȳu m̄je đaiye méne o āmene máre. Que baru ũrecabe cūinác̄ura mead̄aȳu buojaibi p̄evare, ne ñájimenajiyere aȳu ne āmeina teiye boje. Aru ũrecabe cūinác̄ura jar̄vaȳu buojaibi p̄evare, ne ñájinajiyere aȳu ne āmeina teiye boje. Ūbenita m̄jacap̄urav̄u ye āmenore coȳur̄i buojabev̄u apev̄ui borore.

P̄eva aipe vaiquíyede javenare ne majibeno

¹³ Caride me járiajarã m̄ja yópe ar̄i d̄arīaīv̄u: “Caride o javenare n̄rajarev̄u maja apeno ĩmaroi. Mautenajarev̄u nore cūinác̄uj̄u memeni, bojedar̄i, ear̄ájiv̄u ɯre t̄aut̄urare aru c̄vede máre”, aiv̄ubu. ¹⁴ M̄ja ye coreóvabev̄u aipe vaiquíyede javenare. Coreóvabev̄u aipiyede m̄je yainác̄ij̄arav̄u baquinóre. M̄je ap̄ur̄o yópe painomu abobicope. Yópe abobico járor̄i, maumena bíjaiyere, nopedecabu m̄je ap̄ur̄o máre maumena cūino. ¹⁵ Que baru yópe ar̄i d̄arīaiye jāv̄u m̄jare: “J̄menijicui ɯru, c̄ur̄i, memeni, đar̄ajarev̄u apej̄ene”. Que aiȳe jāv̄u. ¹⁶ Ūbenita m̄jacap̄urav̄u boroteiv̄ubu m̄je baju majiéque,

Jūmenijicūi majiéde jaruvarĩ. Ubenina “Jūmenijicu jaubebi majare”, arĩ dápiarĩduivubu m̃ja. Que daru āmenomu. ¹⁷ Ñai coreóvaꝝu dayu méne, dabecu baru méne yópe ũi coreóvaiyere, āmeina dayube ũ, ũi dabe boje yo mearore dayu majicupe.

5

Majicaino c̃ve c̃varivure (Mt 6.19)

¹ Caride járijarã m̃ja, c̃ve c̃varivũ. Codoborĩ ojarã m̃ja m̃je ñájinajinore. ² M̃je c̃ve pojeiyebu. Aru m̃je doiye bocomiva ne āiyebu. ³ Aru m̃je tauturat̃rava, úru aru plata máre, cura etaiyebu. Iye cura etaiye jádovaivũ m̃je cadatebe báquede ina cõmaje ãrojarivure m̃je c̃veque. Que baru m̃ja ñájinajivubu yópe p̃oc̃ai ñájiyere toa ěiyede ũi bajure. M̃ja j̃ivubu m̃jeva urarõ c̃vede ijãravua, buojaijãravuare, Jūmenijicūi ñájiovaquijãravu baquinó jipocai p̃evare, ne āmeina teiye boje. ⁴ Jãrijide apa. Ina memecaiivũ m̃jare m̃je jioai ch̃oivũ codoboboivubu, m̃je jíbe boje iye bojedaiye jauéde náre, ne memecaiye báque boje. Ina m̃je j̃ovaimara, m̃je bojedabemara, ne boro coyurĩ adaiyede járiaibi ñai Jūmenijicu, caiivũ ijãravucavũ ne jabocu. ⁵ Ijãravũ torojurĩ carivubu m̃ja m̃je ure c̃veque. Urabuc̃vabu m̃je āiye boje méne. Que baru yópe oteiāimacu coreóvabecupe p̃evai jíyede ũre urarõ āinore, darãjivũ jiasc̃ure ne boarãjiye jipocai ũre, nopedeca m̃je ñájinajijãravu baquinó edaquiyebu m̃jare, corebevure. ⁶ M̃jacapũravu āmenore coyurĩ ñájiçõjeivubu aru boarĩ jaruvaivubu máre

ina cõmaje ãrojarivũ mearare. Ûbenita nácapũravũ maucũvabema mũjare.

*Põeva ne nariyeque ne jẽniaino Jũmenijicũque
(Mt 5.34-37; Mr 6.13; Lc 10.34)*

⁷ Mũja, jívn, caride napini corejarã mũja maje jabocũ Jesucristoi copaidaquiyede. Dáriajarã ñai oteyũre. Napini coreibi ícũyũ iye jẽiye bojecũede. Napini coreibi mama ocainore aru ocaino yóbocarõre máre. Aru no yóboi, jẽiyede ññũ bũojaibi.

⁸ Quédeca mũja máre napini corejarã. Parũre ñajarã mũje ùmene. Caijãravũa vainíburu yóboi, Cristoi copaidaquino pũeno joabenotamu.

⁹ Mũja, jívn, boro couĩĩ adabejarã mũjevũre mũje ñájiye boje. Que ñaru, mũjavacari ñájine ñaimara márãjivũbu. Jũmenijicũrecabe ñájine ñayũ põevare ne ãmeina teiye boje. Aru ñi náre ñájine ñaquino joabenotamu.

¹⁰ Mũja, jívn, dáriajarã ina Jũmenijicũi yávaiyede couũcaipõeva másavũre. Ne ñájiye báquede napini coredejaquemavũ na másavũ. Napedeca napini corejarã mũja. ¹¹ Torojũrivũtamũ maje jáinoi ina napivũ caiye iye ne ñájiyede. Javede járiadvũ mũja Job básũ borore. Coreóvadvũ mũja urarõ ñájiye báquede nariñũ mácvũre Job básũre. Aru Jũmenijicũi cõmaje ãroje jáiye boje aru ñi mearo ñacaiyũe boje põevare Job básũ ñájiniburu yóboi, Jũmenijicũ mearo ñacarĩ bũojarejaquemavũ ù mácvũre.

¹² Mũja, jívn, caiye mũjare jaué pũeno yo cũináro jaũrõtamu. Mũje yávaiyede jẽniamejara cavarõ mearo Jũmenijicũi cũrõsavũre aru ijãravũsavũre máre, ne ñare ñarãjiyere aivũ

m̄jare yópe m̄je jēniaiyepedeca. Quénora cain̄m̄na boroc̄n̄bevn̄va soȳjarã yávaiyede jãvene, jaubequiyepe aiye m̄jare cavarõ mearocas̄i ãmiáque aru ijãrav̄cas̄i ãmiáque máre, p̄eva ne majinajiyere aiv̄n̄ m̄ja yávaiyede jãvene soȳiv̄n̄re. M̄je yávaiyede, nurié ja aȳriv̄n̄ baru, ja ajarã, aru bi aȳriv̄n̄ baru, bi ajarã quénora, J̄menijic̄i ñájine ðabequiyepe aiv̄n̄ m̄jare.

¹³ Apes̄n̄ m̄jacas̄n̄ ñájiñ̄n̄ maru, jēniajacs̄r̄i ñ J̄menijic̄s̄que. Aru apes̄n̄ m̄jacas̄n̄ toroj̄cs̄n̄ baru, ȳriajacs̄r̄i, jic̄ȳn̄ mearore J̄menijic̄s̄re.

¹⁴ Aru apes̄n̄ m̄jacas̄n̄ ijim̄n̄ maru, cutujacs̄r̄i ina Jesúre ja aiv̄n̄re coreip̄ðevare, ne jēniarajiyere aȳn̄ úre maje jaboc̄n̄ Jesucristoque ne yuayyede úra olivo ãmic̄ric̄n̄ jēid̄na córoque.

¹⁵ Aru ne jēniaiyede “Jesucristo meadar̄i majic̄tame”, ne ar̄i dáriaru, ñai ijim̄n̄ mead̄aim̄n̄ mac̄ȳúme. Maje jaboc̄n̄ Jesucristo mead̄acs̄ȳúme úre. Aru ijim̄n̄ mács̄n̄ baru ñi ãmeina teiye báque boje, J̄menijic̄n̄ ãr̄metec̄ȳúme diede.

¹⁶ Que baru soȳjarã m̄jev̄n̄re m̄je ãmeina teiyede. Aru jēniajara J̄menijic̄s̄que m̄jev̄n̄re, ñi mead̄aquiyepe aiv̄n̄ m̄jare. Ñai p̄esc̄n̄ meacs̄n̄ J̄menijic̄i jãinoi, ñi jēniaiyede J̄menijic̄s̄que, jãve J̄menijic̄n̄ járiaibi aru cad̄ateibi úre yópe ñi jēniaiyere.

¹⁷ Ñai J̄menijic̄i yávaiyede soȳcaip̄ðesc̄n̄ Elías majare ráȳn̄ barejaquem̄v̄n̄. Par̄éque jēniarejaquem̄v̄n̄ ñ J̄menijic̄s̄que, ocabequiyepe aȳn̄. Que baru ocabedejaquem̄v̄n̄ ñi jobor̄di yóbesc̄riñ̄na coricai.

¹⁸ Aru bedióva cojedeca jēniarejaquem̄v̄n̄ J̄menijic̄s̄que, ocaquiyepe aȳn̄. Que baru ocarejaquem̄v̄n̄. Aru p̄eva ne oteiye báque

bucurejaquemav.

¹⁹⁻²⁰ Maja, jívu, járiajarã. Apesuc męjacacuc ũi dajocaruc ũi ję aiyede iye yávaiyede jávene, aru apesuc ję are đayuc baru úre diede cojedeca, ñai oatavare đayuc apesuc ũi dáriainore, ũi dajocaquiyepe ayuc ũi ãmeina teiyede jaręvarĩ, ũi ję aquiyepe ayuc iye yávaiyede jávene cojedeca, meadaibi úre, ũi ñájimequiyepe ayuc ũi ãmeina teiye boje. Que baru Jęmenijicuc jaręvacęucme caiye ũi ãmeina teiye báquede. Aru ãęmetecęucme diede máre. Coreóvajarã męja diede. Quénoramu.

Majepacá jūmenijicui yávaiye mamaene coyñitucubo

New Testament in Cubeo (CO:cub:Cubeo)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cubeo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cubeo [cub], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cubeo

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

dbd749ed-4c37-5cd8-b20e-caf1f8ff5885